

Malokyšické

OZVĚNY

Zpravodaj obce Malé Kyšice, ročník VIII / 2014, číslo 7 (103)

Komentář

K PŘIPOMENUTÍ NEŽ VYKROČÍME DO ROKU NOVÉHO

Nescházejí se jen hory s horami, potažmo lidé s lidmi, scházejí se i roky s roky. Za necelý týden opět přistoupíme k vánočnímu stromečku, budeme netrpěliví při rozbalování dárků a než se nadějeme, tak za mohutného veselí (a rachotu petard) skončí letošní, tedy ten „starý“, rok 2014. Než se tak stane, připomeňme si alespoň v krátkosti, co nám přinesl. Především se jednalo o rok, ve kterém byla vzpomenuata tři výročí. Ta nesmazatelně poznamenala životy našich předchůdců, ale potažmo i nás.

Před 75 lety – dne 15. března – prezident dr. E. Hácha byl po jedné hodině v noci přijat v Berlíně A. Hitlerem. Pod nátlakem nacistických vůdců podepsal připravené prohlášení, že „klade osud českého národa a země“ do rukou vůdce německé říše. V 6 hodin ráno překročily jednotky německé branné moci hranice a začaly obsazovat Čechy a Moravu. Češi a Moravané přestali žít ve svém státě; byl vytvořen Protektorát Čechy a Morava! Druhé výročí se týkalo 100 let od začátku vypuknutí světové války, která velmi brzy dostala přívlastek „světová“. Atentátu, při kterém byl dne 28. 6. 1914 v Sarajevu zastřelen rakousko-uherský následník trůnu, využilo Rakousko-Uhersko jako záminku k rozpoutání války proti Srbsku. Dne 26. 7. t. r. císař František Josef I. vyhlásil částečnou a o pět dní později všeobecnou mobilizaci. Otcové rodin, dospělí synové, ti všichni museli ihned nastoupit ke svým plukům; mnozí z nich se již domů nevrátili ... Do války vstoupily všechny tehdejší mocnosti, ale i další – nejen evropské – státy. Poslední významné výročí se týkalo „Sametové revoluce“: Čtvrt století uběhlo od doby, kdy studentská demonstrace dne 17. 11. 1989 v Praze přerostla v revoluci, která v Československu ukončila vládu jedné strany a zahájila demokratický proces v našem státě, v naší společnosti.

Rok 2014 byl rokem „volebním“. Nejen, že jsme si zvolili svého zástupce do Senátu při volbách ve volebním obvodu č. 30 – Kladno, ale uplynulo i čtyřleté volební období zastupitelům měst a obcí a voliči si při komunálních volbách volili své zastupitele do místních samosprávných orgánů. Přestože v Malých Kyšicích tentokrát byly zaregistrovány dvě volební strany, složení zastupitelstva se nezměnilo. Věřím, že díky této skutečnosti malokyšické zastupitelstvo nejen v příštím roce, ale po celé volební období, naváže na dosažené výsledky z minulých let a společně se svými spoluobčany se bude aktivně podílet na řádném chodu a dalším zvelebování naší obce.

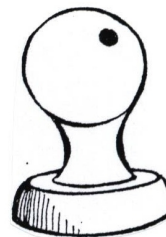
Za několik málo dní se skončí rok 2014, proto buďme rádi, že byl takový, jaký byl! Nezažil jsem ani dobu I. světové války, ani dobu protektorátu; tyto události znám jen díky vyprávění pamětníků, z četby historické literatury, ze shlédnutých dobových dokumentárních filmů, i tak bych si nepřál, aby se něco podobného znova opakovalo. Listopadové události roku 1989 jsem prožíval na vojně a dobře si pamatuji na všechno to nadšení, radost, soudržnost, které dokázala nastolit tehdejší doba. Už jenom to, že po čtyřech letech členové malokyšického občanského výboru se rozhodli k osamostatnění naší obce a odloučili ji od města Unhoště je přímým důsledkem

nastoleného demokratického postupu v naší republice. Budu tedy rád, když si to před vykročením do Nového roku každý z nás - Malokyšických - uvědomí! **PF 2015!**

Jan Kuna, starosta obce

Zprávy z radnice

MATEŘSKÁ ŠKOLA Malé Kyšice přijme do svého kolektivu pracovní sílu na **ZASTUPOVÁNÍ UČITELKY** mateřské školy. Podmínkou je minimálně maturitou ukončené vzdělání, odborné vzdělání není nutné. Jedná se o občasnou výpomoc na dohodu o provedení práce. Bližší informace v mateřské škole nebo na tel. 602 330 803. (švm)

MATEŘSKÁ ŠKOLA Malé Kyšice **DĚKUJE** firmě pana Zbyňka Karase za poskytnutí materiálu na výrobu vánočních andělů. (švm)

OBECNÍ ÚŘAD v Malých Kyšicích bude ve dnech 22., 29 a 31. prosince 2014 **uzavřen**. (kuj)

Na základě dotazů obecní úřad zjišťuje zájem o **HROMADNÉ OČKOVÁNÍ PSŮ**. Zájemci necht' se přihlásí do 31. ledna 2015 obecnímu úřadu (poštou, osobně, telefonicky, mailem). (kuj)

POPLATKY NA ROK 2015. Termín pro úhradu poplatků je stanoven od **1. ledna 2015 do 28. února 2015**. Poplatky je možné hradit v hotovosti v úředních hodinách obecního úřadu (PO 15,00 – 17,00 hod., ST 16,00 – 18,00 hod.), bezhotovostním převodem na bankovní účet obce č. 26726141/0100 nebo složenkou (k dispozici na obecním úřadě).

Poplatek za psa činí 70,- Kč za jednoho psa (v objektu s č. p. nebo č. ev.) a za každého dalšího psa se poplatek zvyšuje na 140,- Kč.
Variabilní symbol: 1341, specifický symbol: číslo domu.

Poplatek za komunální odpad: pro vydání známky na svoz komunálního odpadu je třeba odevzdat (doručit) obecnímu úřadu vyplněné „Prohlášení plátce“ (viz. příloha, popř. je prohlášení k dispozici na obecním úřadě, a nebo je možné jej vytisknout z internetových stránek www.malekysice.cz.)

Druhy známek:

Známka	Interval svozu komunálního odpadu	Poplatek
Červená	1 x týdně	1 915,- Kč
Zelená	1 x týdně v zimě, 1 x za 2 týdny v létě	1 545,- Kč
Žlutá	1 x za 2 týdny	1 020,- Kč-
Modrá	1 x týdně v zimě	1 020,- Kč
Jednorázová	Dle potřeby plátce, minimální počet: 10 známek	55,- Kč/1 ks

Variabilní symbol: 21113722, specifický symbol: číslo domu.

Jedná se o poplatek obci, proto není možné vyměňovat nevyužité známky z roku 2014 za známky pro rok 2015.

**Zastupitelé naší obce si dovolují pozvat
všechny malokyšické občany a další zájemce na tradiční
SILVESTROVSKÉ SETKÁNÍ NA VYSOKÉM VRCHU,
které se uskuteční dne 31. 12. 2014 v pravé poledne (ve 12,00 hodin).**

CHALOUPECKÝ VĚDÁTOR

(Humoreska. Napsal Toník Černý, Veselá Praha, č. 9, roč. 1, rok 1906)

Netočí se svět a netočí! – Co je mi do výkladů a náhledů všech učenců a mudrců. Já tomu přišel na kloub a beze všeho dlouhého učení a študýrování.“ Těmito slovy odporoval chalupník Šichtanc, mimo to ještě vyrábítel všeho druhu březových košťat, panu učiteli Rážkovi, který právě přítomným hostům v útulné hospůdce Proškově na Chaloupkách vykládal o tom, jak se země naše a vůbec všechny planety otáčejí kolem své osy.

Že by podobná debata se mohla během večera rozpřísti, na to si šenkýř Prošek, když večer lampu rozsvěcoval, věru nepomyslel. – Nepomyslel on, nepomysleli jiní. Obyčejně se hovořilo o všedních věcech anebo hrálo v karty. – Dnes však – čerchmanti, vědí, jak se to mohlo stát, vzali do prádla měsíc a hvězdy. Naposledy pak začli probírat celou zeměkouli a tu právě se dostal pan učitel Rážek do sporu s košťatářem Šichtancem, chaloupeckým to advokátem, lékařem, dohazovačem, obchodníkem a průmyslníkem: zkrátka pravou rukou slavné obce chaloupecké.

Zajisté, milí čtenářové, už nyní jste zvědaví dopátrati se, na kterém vysokém učení nabyt náš vyrábítel březových košťat tolik vědomostí, že s takovou určitostí odporoval mladému panu učiteli.

Proto velice vás překvapí, když vám prozradím a můžete mi úplně věřit, že náš chaloupecký mudrc svou učenost nepochytil na pražské, ni vídeňské, anebo dokonce snad nějaké zahraniční univerzitě, nýbrž že v mládí svém prodělal velice nízké učení. Navštěvoval totiž po čtyry roky, ovšem jen času zimního dvojtřídní školu v Rymáni, kde do jeho nadějně hlavy, trpělivý a zasloužilý pan učitel, ředitel Skrčený, stěží vrazil celou abecedu s nějakým tím slabikováním a počítáním. Jarní, letní a podzimní dobu se náš učenec panu řediteli ve škole ani neukázal, zabývá se pilně pasením husí, koz, krav, hledáním hub, trháním jahod a konečně vyráběním košťat z březových metel. Většího vzdělání tatík Šichtancův, rovněž povoláním košťatář, své nadějně ratolesti vzhledem k malému rozkvětu oné živnosti dáti nemohl. Když pak si ho Bůh zavolal k velké armádě, zbyl po něm všeho všudy malý baráček s několika korci hubených políček po stráni kol Chaloupek rozložených. Vesnička Chaloupky nalézá se totiž na vysoké stráni, jsouc kol do kola císařskými lesy obklíčena. Z těchto lesů pak vybírají si chaloupečtí průmyslníci, ovšem nejraději, když nejsou hajní a fořti v lese, potřebný materiál k dělání košťat, dřevěných hrábí, násad a lopat.

Od půl podzimku až do jara kvetl v každé chalupě tento průmysl, kterým si Chaloupáci jaksi nahrazovali skrovnou úrodu s políček o žních většinou na trakaři svezenu.

Když byla košťat řádná fůra, vezl je Šichtanc do Prahy anebo do Berouna obchodníkům prodat. O peníze se potom společně rozdělili. Později skoupil Šichtanc sám v obci každoročně všechna košťata a na svou pěst je rozprodal. Mimo to dodával svým zákazníkům dřevěné hrábě a násady k lopatám a dotáhl to tak daleko, že si nechal zřídit u kováře Špergla v blízkém městečku Unhošti zcela nový vůz a koupil si jednou z čista jasna o berounský jarmark koně.

Vraník z ušlechtilého plemene to zrovna nebyl, fůru březových košťat však přece utáhl a to postačilo. Tím se stal jaksi velkopřůmyslníkem v chaloupeckém odvětví košťatářském a proto ta úcta k němu v celé obci.

„Přeptám se Šichtance – až co řekne Šichtanc – Šichtanc povídal“, to byl obyčejně počátek nebo konec vážné řeči toho kterého chaloupeckého občana, jednalo-li se mu o něco důležitého. Však měl také Šichtanc i v Praze ve vyšších

kruzích vypucovanou kliku. – Vždyť dodával jim nejlepší košťata a pak jeho synovec je tam domovníkem u advokáta. – To snad, panečku, také něco znamená.

A jemu zkušenému hospodáři, obchodníku, průmyslníku a moudrému rádci celé obce si dovolí tvrdit takový kantůrek, „že se svět točí.“

„To je jen tak točit světem. Co pak je svět nějaký žentour? – Ono se to snadno z huby vypustí, ale dokázat toho,“ znova do debaty zasahoval Šichtanc.

„Netřeba mi ničeho dokazovat. To už je dávno dokázáno. – Na vás teď ale záleží, abyste nám dokázal opak toho,“ hlasem trochu nakvašenějším odvětil učitel.

„Taky že dokážu a lehce. Nečeť jsem to v žádných knihách a moc učenosti k tomu nepotřebuju. Já to dokážu s mojí čepicí a třeba hned tady v hospodě na dvoře.“

Vědo, žasni!

Košťatář Šichtanc na Chaloupkách v hospodě u Proška na dvoře v deset hodin večer zarazí náš roztočený svět a nepotřebuje k tomu nic víc jenom svoji čepici. Čemu mnozí učenci celý život zasvětili, o čem napsali knih celé fůry, na vysokých školách posluchačům pilně přednášeli a učili, ve velkých městech vzdělanému světu učeně vykládali – to vše uvede v nivec a rázem zvrátí – Šichtancova čepice.

Kde pak je ta učená čepice. – Aha – tamhle u dveří na kolíku. S jedné strany vedle ní sousedí učitelův modní klobouk s jemně promáčknutou střechou a s druhé pak vysoký – zelený – vzadu s tetřevím peřím hajného Tůmy. Však chlubná slova Šichtancova rázem odstrčila tyto novodobé kráslitele lidských hlav do pozadí.

No – dvakrát učeně zrovna ta čepice Šichtancova nevypadala. Stará, chlupatá – s chlupem však na mnohém místě zcela odřeným – podobala se spíše utopenému kotěti, než čepici. S jedné strany vyčuhovala z ní usmolená tkanička s natrženým uchem silně vatovaným. Že vykonala již neméně půlstoletí nepřetržitou působnost na hlavách slavného rodu košťatářů Šichtanců ještě bychom chaloupeckou vědátorku věřili, ale dokazovat s ní netočitelnost našeho slzavého údolí – to přestává všechno. Rozhovor stával se víc a více živějším. Přítomní hosté rozdělili se na dvě strany. Košťatáři věřili pevně svému předáku Šichtancovi, naproti tomu hajný Tůma, stárek Červený s panem otcem Bočkem přidali se na stranu pana učitele Rážka.

Tomuto společnému a neobyčejně hlasitému tříbení náhledů a názorů učinil konec pan otec Boček s návrhem, aby se důkaz ihned na dvoře provedl. Návrh s jáсотem přijat a už vyhrnula se celá společnost se Šichtancem v čele na dvorek. Jasný měsíc ozařoval podivnou tu skupinu.

„Chyťte se za ruce a já se postavím doprostřed,“ poučoval vážně Šichtanc posluchače. Na to sundal s hlavy svoji učenou čepici a za velebného ticha všech přítomných – vyhodil čepici do výšky. Vyhozená čepice se asi dvakrát zatočila ve vzduchu a spadla dolů na zem asi dva kroky od Šichtance.

„No tak vidíte. Že se svět netočí. Kdyby se točil, tak než čepice dopadla na zem, byli bysme dávno pryč,“ vykládal dále s vážným výrazem v obličeji, „tak dle mého počítání za tu dobu, co byla čepice ve vzduchu – my bysme byli asi tak v těch místech, co stojí Praha a co mi teďko stojíme, zatím by se byl přitočil Beroun a čepice by padla do něho na rynek,“ končil chaloupecký vědátor svou učenou přednášku s demonstracemi, zdvihaje chlupatici.

„Velkou radost by z ní na rynku v Berouně neměli,“ vyhrkl ze sebe pan učitel, smíchy za boky se popadaje. „Sláva chaloupeckou mudrci a jeho čepici! Sláva! Na zdar!“ provolávali všickni Šichtancovi při návratu do šenkovny a nejvíce pan učitel Rážek, kterého ani ve snu nenapadlo debatovat dále o nesmyslném a komickém důkazu košťatářově.

„Jen žádnou velkou slávu, pane učiteli. Já vám jenom chtěl dokázat, že nejsme na Chaloupkách hloupí lidi. – Šenkýři, pivo! – My si ťuknem s panem učitelem na stálé zdraví.“

„Šichtanc holt je Šichtanc,“ šeptal košťatář Uher u šenktyše šenkýři Proškovi, „nedá se, a má recht.“ Přípitky na stále zdraví nově pečeného učence chaloupeckého neměly konce a po učené přednášce se teprve veselá zábava rozproudila.

Už hodnou chvíli v Hrudkovic statku kohout kokrhal, když starý Šichtanc krokem matným a vrávoravým putoval z hospody k domovu. U samých dvířek klopýtnul a málem by byl proti své vůli políbil rodnou zem. Jen tak – tak se jednou rukou chytil plotu u zahrádky. Druhou ruku přiložil si na rozpálené čelo a těžkým jazykem blábolil si do vousů: „Tak se mi všechno zdá, že se o-o-opravdu svět to-točí. Snad měl pře-přece jen ten kan-kantůrek pravdu.“

Glosa k „CHALOUPECKÉMU VĚDÁTOROVI“: V Malokyšické čítance jsem vzpomněl obětavého vlastivědného nadšence, pozdějšího správce Melicharova vlastivědného muzea v Unhošti, Václava Šefčíka (1911-1985), a to mimo jiné v souvislost s jeho vyprávěním o humoristické povídce „A přece se točí!“ Pozorný čtenář našich Ozvěn si vybaví, že jsem se v návaznosti na Šefčíkovo vyprávění odvolával na ilustrovaný týdeník Zlatá Praha z roku 1905. Ač jsem měl snahu tento příspěvek ze života našich předků zařadit do Čítanky, mohl jsem jen popsat veškerou marnou snahu svých přátel, kteří humoristický příspěvek za pomoci několika knihoven vyhledávali, ale nedohledali. Malokyšickou čítanku však pročetl i pan František Baďura, knihovník Národní knihovny v Praze, kterému česká literatura není jen povoláním, ale především hodně velkým zájmem. Ten mě upozornil, že humoristické fejetony díky svému zaměření Zlatá Praha nepublikovala ... I napadlo mě, že se pan Šefčík asi s odstupem času mohl zmýlit. Co takhle vyhledat Veselou Prahu, možná že tento list již začátkem 20. století vycházel? A z muzejního zpravodaje „Zprávy Melicharova vlastivědného muzea v Unhošti“ jsem věděl o Unhošťáku Toníku Černém, který rád humoresky psal.

Slovo dalo slovo! František Baďura se nabídl, že se v Národní knihovně poohlédne, kdy vycházela a o čem psala Veselá Praha. Do týdne mě kontaktoval: „Hledaný článek jsem našel, obsahově je celkem totožný ..., ale jmenuje se úplně jinak: Chaloupecký vědátor. A je také o rok mladší; Toník Černý ho publikoval v roce 1906!“

Děkuji tímto Františku Baďurovi za pomoc a dovolím si uvést ještě několik poznámek na vysvětlenou. Nechci vyvracet, že se uvedený příběh v malokyšické hospodě nestal. Určitě se stal, ale Toník Černý záměrně změnil jména všech protagonistů. Svoji humoresku nevyvratitelně vložil do Malých Kyšic, které nazývá podle lidového označení „Chaloupky“ a používá přívlastek „chaloupecký“. (Ještě v roce 1870 v Topografickém slovníku Čech jsou Malé Kyšice uváděny jako „samota Chaloupky“.) Šichtanc se původně mohl jmenovat Šíma, protože nositelé příjmení Šíma se v té době nacházeli skoro v každé druhé zdejší chalupě. Malokyšičtí nechodili do dvoutřídky na Rymáni, ale do dvoutřídky v Horním Bezděkově. V letech 1903-1904 byl sice uveden do provozu hostinec v Poteplí (majitelem byl Josef Prošek), jenže k uvedené při spíše došlo v hospodě paní Holé, nacházející se na malokyšické návsi. Rovněž jméno pana otce Bočka se váže k Unhošťsku, k Markovu-Bočkovu mlýnu, který Bočkové vlastní od roku 1863 dosud. Těžko dnes dosadíme skutečné osoby za jména učitele Rážka, učitele-řiditele Skrčeného, hajného Tůmy, košťatáře Uhra, stárka Červeného nebo unhošťského kováře Špergla. I přes tuto skutečnost je z Veselé Prahy převzatá humoristická povídka neklamným pohledem do života našich předchůdců. A její autor Toník Černý si zajisté zaslouží, aby byl vzpomenuť v některém z příštích čísel Malokyšických ozvěn.

Miroslav Oliverius, kronikář obce

Zajímavost z Unhošťska

POBYT VÝZNAMNÉHO RUSKÉHO REVOLUCIONÁŘE NA UNHOŠŤSKU

Před 90 lety – v roce 1924 – se na Unhošťsku (především v policejních hlášení) setkáváme se jménem **Vladimíra Alexandroviče Antonova-Ovsejenka**, sovětského diplomata v Praze, ale především významného ruského revolucionáře. Ten se narodil dne 9. března 1883 v Černigově, v rodině ruského důstojníka a do světových dějin se zapsal tím, že se v r. 1917 připojil k bolševikům a sehrál významnou úlohu v říjnové revoluci; v Petrohradě výstřelem z křížníku Aurora zahájil a velel útoku na Zimní palác, kde nechal zatknout členy Kerenského prozatímní vlády. Brzy poté působil v Rudé armádě a nekompromisně hájil zájmy bolševiků proti ukrajinským nacionalistům a bělogvardějcům při utváření ukrajinské SSR. V roce 1920 se stal blízkým spojencem Lva Davidoviče Trockého v sovětské vládě, což se mu později stalo osudným.

V roce 1924 byl pověřen vedením zastupitelstva SSSR v Československu, tedy v roce, kdy Československá republika ještě neuznávala existenci Sovětského svazu de jure; i přes tuto skutečnost jako diplomat působil v Praze až do roku 1928. Sovětský zastupitelský úřad měl své sídlo v pražské vile Tereza. Zde v uvedených letech dělal správce a snad i nočního hlídače Štěpán Stádník z Braškova-Valdeku. Antonov-Ovsejenko s rodinou pravidelně v letních měsících jezdil ke Stádníkovi na Valdek na letní byt. Na Valdeku se zajímal o život místních lidí a několikrát dokonce navštívil jejich ochotnická představení ve valdeckém přírodním divadle. Ovsejenkův zdejší pobyt a setkávání s místními lidmi neunikly pozornosti četníků, ač tito v té době měli zřízení stanici až ve Velkém Přítočně; pravidelně na nadřazená místa podávali hlášení o pobytu i chování sovětského diplomata. Ten je provokoval i tím, že se po Unhošťsku projížděl v honosném automobilu Rolls-Royce.

V roce 1928 byl Antonov-Ovsejenko z Československa odvolán a stal se velvyslancem v Litvě a následně ve Španělsku. Jeho další osud však byl k němu nemilosrdný. V srpnu roku 1937 byl povolán do Moskvy, aby Stalinovi referoval o událostech ve Španělsku. Po měsíci nicnedělání se v září roku 1937 stal lidovým komisařem pro justici. Než se však mohl zapojit do vykonávání svěřené funkce, byl do měsíce od jmenování lidovým komisařem zatčen a dne 8. února 1938 odsouzen za přátelství s Trockým, za špionáž a údajné spiknutí proti Stalinovi k trestu smrti. Dne 10. února t. r. byl zastřelen. Teprve Nikita Sergejevič Chrusčov ho dne 25. 2. 1956 rehabilitoval.

(oli)

*Všem našim čtenářům přejeme příjemné prožití vánočních svátků
a šťastný nový rok!*

redakční rada Malokyšických ozvěn

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno
Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 17. 12. 2014. Neprodejné.
Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz, www.malekysice.cz

